

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-II.431.13.2022

Warszawa, 14 grudnia 2022 r.

**Pani
Urszula Bisek
tłumacz przysięgły języka francuskiego
ul. Diamentowa 2
03-682 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziła 21 października 2022 r. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 16 listopada 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 21 października 2022 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie elektronicznej i obejmowało 252 wpisy, w tym 205 wpisów na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Kontroli poddano 197 wpisów – w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz 144 wpisy – w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

Odstąpiono od kontroli niżej wymienionych wpisów, ponieważ zgodnie z informacjami odnotowanymi w repertorium w kolumnie „uwagi” oraz udzielonymi wyjaśnieniami tłumaczenia zostały anulowane.

W repertorium w 2021 r. anulowano niżej wymienione wpisy:

- lp. 24 i lp. 25 z powodu zdublowania dokumentu w przesyłce od sądu,
- lp. 30 tłumaczenie zostało wstrzymane na polecenie sądu,
- lp. 31 i 32 zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego „*tłumaczenie zostało odwołane przez sąd*”.
- lp. od 33 do 52 z powodu odwołania tłumaczenia przez sąd,
- lp. 59 z powodu odwołania rozprawy,
- lp. 102 z powodu odwołania rozprawy,

W repertorium w 2022 r. anulowano niżej wymienione wpisy:

- lp. 25 z powodu rezygnacji przez sąd z tłumaczenia,
- lp. 71 z powodu wycofania tłumaczenia.

Odstąpiono również od kontroli wpisów z 2022 r. lp.: 56², 59³, 98-101⁴, 105⁵, 107⁶, 108-124⁷, 129⁸, 130⁹, 131¹⁰, gdyż ww. tłumaczenia w dniu kontroli jeszcze nie zostały zakończone.

Zgodnie z oświadczeniem tłumacza przysięgłego z dnia 21 października 2022 r., w okresie objętym kontrolą miały miejsca przypadki odmowy wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego „*wszystkie pisemne odmowy zostały odnotowane w repertorium*”. Podczas kontroli repertorium ustalono, że ww. odmowy tłumaczeń odnotowano pod pozycjami z 2021 r. lp. 60¹¹ ; z 2022 r. lp.: 6, 10, 47, 59.

² Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*Na dzień kontroli 24.10.2022 był datą przyszłą*”

³ Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*Data 02.11.2022 jest datą przyszłą.*”

Zgodnie z wpisem w repertorium tłumaczenie ustne zaplanowane jest dopiero na 02.11.2022 r.

⁴ Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*Obecnie pracuję nad tymi tłumaczeniami.*”

⁵ Zgodnie z wpisem w repertorium tłumaczenie ustne zaplanowane jest dopiero na 13.03.2023 r.

⁶ Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*19.10.2022 był datą przyszłą w stosunku do dnia, w którym wykonałam wydruk repertorium, obecnie ta informacja jest już wpisana do repertorium*”.

⁷ Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*Tłumaczenie „czeka w kolejce”, czyli nie zostało jeszcze wykonane*”.

⁸ Zgodnie z wpisem w repertorium tłumaczenie ustne zaplanowane jest na 10.01.2023 r.

⁹ Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*(..) nie zostało zakończone w dniu wydruku repertorium.Zostało zakończone 21.10.2022 w godzinach porannych.*”

¹⁰ Zgodnie z wpisem w repertorium tłumaczenie ustne zaplanowane jest dopiero na 23.11.2022 r.

¹¹ Tłumacz wysłał wiadomość mailową informującą o braku możliwości stawiennictwa, potem otrzymał zawiadomienie o odwołaniu rozprawy.

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata¹² oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:

- daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie – w 2 wpisach (2022 r. lp.: 52, 53).

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych¹³ przy Ministrze Sprawiedliwości „(...) *W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”,*

- języka, w którym sporządzono dokument – 1 wpisie (2021r. lp. 11).

Zgodnie z ww. stanowiskiem „*Poprawny wpis w tej rubryce powinien zawierać każdorazowo co najmniej skróconą nazwę danego języka, nawet jeśli tłumacz ma uprawnienia do tłumaczenia tylko na jeden język obcy i z tego języka*”.

- uwag o formie tłumaczonego dokumentu – w 2 wpisach (z 2022 r. lp.: 48, 49).

W myśl ww. stanowiska rubryka uwagi o rodzaju, formie i stanie dokumentu: „(...) Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.). Natomiast rubryka ta nie wymaga oczywiście wpisu w przypadku tłumaczenia ustnego”,

- czasu trwania tłumaczenia ustnego – w 2 wpisach (z 2022 r. lp.: 60, 63).

Zgodnie z ww. stanowiskiem „*Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia*”. *Wpis w tej rubryce obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno budzić wątpliwość, np. „07.08.12, Sąd Rej. dla dzielnicy*

¹² Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur* -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli.

¹³ Stanowisko Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości (dalej stanowisko), przedstawione w piśmie z 10 grudnia 2012 r. udostępnionym na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur* -> Wydział Kontroli -> *Tłumacze przysięgli*. Zaktualizowane stanowisko dostępne jest na stronie głównej Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakładce *Co robimy*, podzakładce *Tłumacze przysięgli*.

Warszawa-Wola, 2 godz." Zakres tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp."

- miejsca tłumaczenia ustnego – w 5 wpisach (z 2021 r. lp. 97; z 2022 r. lp.: 51, 58, 73, 74).

Miejsce tłumaczenia ustnego nie musi być tożsame z oznaczeniem zleceniodawcy, dlatego też w myśl ww. stanowiska „*Opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia*”. Wpis w tej rubryce obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego, co nie powinno budzić wątpliwość, np. „*07.08.12, Sąd Rej. dla dzielnicy Warszawa-Wola, 2 godz." Zakres tłumaczenia: tłumaczenie aktu notarialnego, przebiegu rozprawy sądowej lub przesłuchania itp."*

- wysokości pobranego wynagrodzenia – w 1 wpisie (z 2022 r. lp. 21). Jak wyjaśnił tłumacz przysięgły w dniu 4 listopada 2022 r. była to rozprawa zdalna, za stawiennictwo pobrano wynagrodzenie przedstawione na rachunku nr 43/05/22.

Zgodnie z ww. stanowiskiem „*(...) jest bezwzględny obowiązek odnotowania w tej rubryce repertorium wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia. Nieprawidłowością, jest wpisanie w tym miejscu numeru faktury w przypadku prowadzenia przez tłumacza przysięgłego działalności gospodarczej, ponieważ wojewoda nie musi mieć wglądu do ksiąg i prowadzącego taką działalność, więc odsyłanie osoby kontrolującej tłumacza, uniemożliwia sprawne przeprowadzenie kontroli*”,

czym naruszono wymogi art. 17 ust. 2 pkt 3, 5 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Ponadto, w repertorium z 2022 roku różnym wpisom dwukrotnie nadano ten sam numer. Powyższe dotyczy lp. 6 oraz lp. 59. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „*jest to omyłka w numeracji.*”

Zgodnie § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego¹⁴ „*wynagrodzenie za sporządzenie dodatkowych egzemplarzy poświadczonych tłumaczeń wynosi 50 gr za każdą dodatkową stronę tłumaczenia*”. We wpisach 28 i 29 z 2021 r. oraz 22, 23 i 24 z 2022 r. w repertorium odnotowano w kolumnie „*liczba egzemplarzy*” sporządzenie 3 egzemplarzy na rzecz sądu lecz nie odnotowano wynagrodzenia za sporządzenie dodatkowych egzemplarzy.

Jak wyjaśnił tłumacz w przypadku wpisów 28 i 29 z 2021 r. powyższe wynikało z faktu, że „*Sąd pierwotnie zlecił 3 egzemplarze, a następnie odwołał to tłumaczenie w chwili gdy*

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2021 r. poz. 261).

tłumaczenie było już gotowe. Dlatego pobrałam wynagrodzenie, natomiast nie drukowałam już tych 3 egzemplarzy, wiedząc, że dokumenty te są potrzebne tylko do otrzymania wynagrodzenia za wykonaną pracę.”

W przypadku wpisów 22, 23 i 24 z 2022 r. wynagrodzenie za sporządzenie dodatkowych egzemplarzy „pobrano, tylko nie zostało odnotowane: rachunek 77/08/2022.” Z przekazanego ww. rachunku wynika, że pobrano wynagrodzenie za sporządzenie dodatkowych egzemplarzy, błąd natomiast polegał na nieodnotowaniu w repertorium wynagrodzenia za dodatkowe egzemplarze.

Zgodnie ze Stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości w kolumnie wysokość pobranego wynagrodzenia „(...) jest bezwzględny obowiązek odnotowania w tej rubryce repertorium wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia”.

W przypadku wpisu lp. 6 z 2021 r. odnotowana kwota za wykonane 2 godzinne tłumaczenia ustnego na rzecz Policji była niższa o 0,08 zł niż wynikająca ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 6 ww. rozporządzenia. Jak wyjaśnił tłumacz przysięgły w dniu 4 listopada 2022 r. „Błąd nastąpił w odnotowywaniu wynagrodzenia – Rachunek nr 06/02/2021”. Biorąc powyższe pod uwagę błąd nastąpił w odnotowywaniu w repertorium kwoty wynagrodzenia, natomiast faktycznie na rachunku wynagrodzenie wyliczono w prawidłowej wysokości.

W przypadku wpisu 94 z 2021 roku odnotowano w repertorium informacje o tłumaczeniu z języka francuskiego/polskiego na język polski lecz odnotowana kwota wynagrodzenia została naliczona zgodnie ze stawką wynikającą z ww. rozporządzenia jak za tłumaczenie z języka polskiego na język francuski. Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „Pobrałam wynagrodzenie jak za tłumaczenie z francuskiego na polski, w repertorium jest mylna wzmianka. Faktura 61/09/21 (załączam)”.

Biorąc powyższe pod uwagę ustalono, że błąd nastąpił w odnotowaniu w repertorium informacji dotyczącej kwoty faktycznie pobranego wynagrodzenia, gdyż zgodnie z przedstawionym rachunkiem wynagrodzenie wyliczono w prawidłowej wysokości jak za tłumaczenie z języka francuskiego na język polski.

W przypadku wpisu 61 z 2022 r. odnotowana kwota za tłumaczenie z języka francuskiego na język polski 3 stron dokumentu była wyższa o 0,03 zł niż wynikająca ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a w związku z § 3 rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. „Błąd nastąpił w odnotowaniu wynagrodzenia – Rachunek nr 74/08/2022”. Biorąc powyższe

pod uwagę ustalono, że błąd nastąpił w odnotowaniu w repertorium informacji dotyczącej faktycznej kwoty pobranego wynagrodzenia, natomiast na rachunku wynagrodzenie wyliczono w prawidłowej wysokości.

We wpisie lp.: 70 i 71 z 2022 r. odnotowano w uwagach adnotację o wycofaniu tłumaczenia, jednakże we wpisie lp. 70 w kolumnie pobrane wynagrodzenie odnotowano kwotę wynagrodzenia w wysokości 469,12 zł. Tłumacz przysięgły wyjaśnił, iż powyższe wynikało z faktu, że *„Rachunek za to zlecenie jest obecnie przedmiotem negocjacji między mną a sądem, stąd zapisy są wieloznaczne. Rachunek wystawiłam na 8 stron, gdyż uważam, że taki rachunek odpowiada wartości mojej pracy (wykonanej, zanim doszło do wycofania zlecenia). Jednak być może wystawię rachunek za oba zlecenia, ta kwestia zapewne wkrótce się rozstrzygnie”*. Jednakże odnotowana kwota wynagrodzenia za 8 stron tłumaczenia była niezgodna z przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, tj. odnotowane wynagrodzenie było wyższe o 18 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 3 ww. rozporządzenia. Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 8 listopada 2022 r. *„Omyłkowo wzięłam tutaj jako punkt wyjścia kwotę 58,64 za stronę (jest to kwota za tłumaczenie ustne). Na rachunku jednak znalazła się prawidłowa kwota, wyliczona w oparciu o stawkę 56,39. W załączeniu faktura.”* Biorąc powyższe pod uwagę ustalono, że błąd nastąpił w odnotowaniu w repertorium informacji dotyczącej kwoty faktycznie wyliczonego wynagrodzenia, ponieważ na rachunku wynagrodzenie wyliczono w prawidłowej wysokości.

W przypadku wpisu 26 z 2022 r. za tłumaczenie z polskiego na francuski 1 strony odnotowano wynagrodzenie w wysokości 1071,41 zł. Jak wyjaśnił tłumacz przysięgły ww. przypadku nastąpił błąd w liczbie odnotowanych stron tj. *„prawidłowa liczba stron to 19. Faktura 26/03/2022”*. Biorąc powyższe pod uwagę, iż liczba stron tłumaczenia wynosiła 19, wynagrodzenie w repertorium zostało odnotowane w prawidłowej wysokości natomiast błąd nastąpił w odnotowywaniu informacji w kolumnie *„liczba stron tłumaczenia”*.

We wpisie 55 z 2022 r. odnotowano język polski zarówno w kolumnie *„język, w którym sporządzono dokument”* jak i w kolumnie *„język tłumaczenia”*. Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 4 listopada 2022 r. tłumaczenie było z języka polskiego na język francuski. Biorąc powyższe pod uwagę ww. wyjaśnienia ustalono, że wynagrodzenie w kwocie 507,51 zł zostało pobrane zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 3 rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, natomiast błąd nastąpił w nieprawidłowym odnotowaniu w repertorium informacji dotyczącej języka tłumaczenia.

Ww. przypadkach błędy wynikały z nieprawidłowego odnotowania w repertorium informacji dotyczącej kwoty wynagrodzenia, tj. nieodnotowywana kwoty faktycznie pobranego wynagrodzenia lub błędnego odnotowania języka tłumaczenia bądź liczby stron. W pozostałych poddanych kontroli przypadkach kwoty wynagrodzenie były odnotowane w repertorium w prawidłowej wysokości.

Z uwagi na powyższe ustalenia, prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobieranie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do każdorazowego odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3, 5 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:

- daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie,
- języka, w którym sporządzono dokument,
- uwag o formie tłumaczonego dokumentu,
- czasu trwania tłumaczenia ustnego,
- miejsca tłumaczenia ustnego,
- wysokości pobranego wynagrodzenia.

Ponadto, wskazuję na konieczność:

- odnotowywania w repertorium faktycznej kwoty pobranego wynagrodzenia,
- prawidłowego odnotowywania informacji dotyczącej języka tłumaczenia oraz liczby stron tłumaczenia,
- nadawania w repertorium liczby porządkowej dla kolejnych wpisów z zachowaniem kolejności ich numeracji, tak by nie dochodziło do nadania tego samego numeru dwóm różnym wpisom.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego oraz wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli